

‘Spijkers met koppen slaan’

Dijkdenkersbijeenkomst

10 mei 2017

Locatie: Watersportvereniging Argo

Aanwezigen: Sanne van Wispelaar, Mieke Kruseman, Lilian Hermens, Eric Thoonen, Wilma van Pol, Ronald Löhr, Ralph Gaastra, Mandy Lingeman, Theo Dohle, Manou Roomer.

Afwezig met kennisgeving: Rijkswaterstaat

Tussen de roeiboten

Op woensdag 10 mei jl., tussen de roeiboten en studenten door, verzamelen de dijkdenkers zich bij Watersportvereniging Argo. Met op de achtergrond draaiende camera's van de Hogeschool Utrecht en het bestuur van Argo, belooft het een creatieve en intensieve avond te worden. De dijkdenkers worden welkom geheten door gespreksleider Theo Dohle van het communicatiebureau De Wijde Blik. Een groot deel van de avond zal begeleid worden door de aanwezige samenwerkingspartners van de Grebbedijk, die in gesprek met dijkdenkers zullen gaan.

Een voorstelronde langs de aanwezige samenwerkingspartners lijkt hier op zijn plaats. Vanuit het Waterschap Vallei en Veluwe is Sanne van Wispelaar aanwezig om de Waterveiligheid te belichten, Mieke Kruseman van de Provincie Utrecht en Lilian Hermens van Staatsbosbeheer

nemen een aantal dijkdenkers mee in Natuurontwikkeling, Eric Thoonen van de Provincie Gelderland duikt in de Recreatie, Landschap en Cultuurhistorie en Wilma van Pol van de gemeente Wageningen gaat in gesprek over Infrastructuur, Stad- en Havenontwikkeling en Economie. Rijkswaterstaat kon helaas niet aanwezig zijn op de avond. Deze avond kan als eerste aftrap voor de bouwsteensessies worden gezien.

De partners gaan na deze avond de thematische bouwsteensessies begeleiden, en zoeken vertegenwoordigers onder de dijkdenkers die daarbij

aanwezig willen zijn. Na de zomer (medio sept.) landen alle ideeën in een integrale ontwerpessie. Voor vanavond mag iedereen 'oogkleppen' op hebben, in september zullen de partners met een schuinoog naar de andere bouwstenen gaan kijken. Uiteindelijk moeten de wensen en kansen ,die met oogkleppen op zijn bedacht, wel financierbaar, haalbaar en realistisch zijn.

Voordat aan de slag kan worden gegaan met de verschillende bouwstenen deelt het Waterschap mee dat het Plan van Aanpak naar het Hoogwaterbeschermingsplan is verstuurd. Belangrijk moment, omdat een deel van de financiering hiervan afhankelijk is. De dijkversterking van de Grebbedijk is als een gebiedsontwikkeling ingediend en niet enkel als een waterveiligheidsopgave waardoor er meer budget nodig is. Door de uitgebreide raming te onderbouwen in het Plan van Aanpak heeft het Waterschap vertrouwens in een positieve reactie vanuit het HWBP.

Het net ophalen

Voordat de dijkdenkers uiteen gaan, worden ze middels de presentatie kort meegenomen in alle ideeën die in het najaar van 2016 zijn opgehaald. Vervolgens gaan de dijkdenkers en partners voor een dik half uur in discussie met elkaar over de toekomst van de Grebbedijk. Ondertussen steekt Argo de kaarsjes aan..

Spijkers met koppen slaan

Als afsluiting van de avond verzamelt iedereen zich om de grote houten kaart met daarop de Grebbedijk. Elk thema/bouwsteen heeft vijf vlaggetjes in een dezelfde kleur gekregen. Op deze vijf vlaggetjes schrijft elke groep vijf verschillende ideeën of voorkeuren. Deze vormen de top 5. De dijkdenkers lichtten de ideeën of voorkeuren kort toe en timmeren vervolgens de spijkers met vlaggen op de toepasselijke locatie op de Grebbedijk. Langzamerhand vult de Grebbedijk zich. De werkwijze laat geleidelijk zien waar de bouwstenen elkaar bijten.

De partners gaan hierover met elkaar in gesprek en geven een reactie. "Enthousiast en spannend, zeker met de recreatie. Dat kan tegenstrijdig worden" aldus Lilian Hermens (Staatsbosbeheer). "Voornamelijk bij de verbinding tussen stad en de natuur moet goede zonering plaatvinden. Dat betekent bepaalde stukken natuur juist behouden en slimme oplossingen verzinnen." Eric (Provincie Gelderland) reageert dat er niet direct oplossingen naar voren kwamen maar dat recreatie in veel thema's een drager is. Ook moeten we niet

alleen rekening houden met financiën maar ook met wetgeving.” “Veel draagvlak voor recreatie” stelt Wilma van Pol (Gemeente Wageningen) “ook al is er een uitdaging hoe de natuur in de uiterwaarden te verbinden met de stad en tegelijkertijd meer biodiversiteit te ontwikkelen.” “Eyeopeners en veel aandachtspunten. Hoe maak je deze ook betaalbaar en maakbaar? Genoeg ideeën gehoord om verder uit te zoeken!” aldus een eerste reactie van Mieke Kruseman (Provincie Utrecht). Uit alle gesprekken blijkt recreatie een belangrijk gespreksonderwerp te zijn geweest. Recreatie raakt veel thema’s, maar er moet dan ook goed worden gekeken om welke vorm van recreatie het gaat. Kortom, genoeg huiswerk voor de zomer.

Voorzitterschap

De projectleider Ronald Löhr wil kort stil staan bij de vraag of de Dijkdenkers een voorkeur hebben voor een voorzitter die namens de dijkdenkers spreekt tijdens bestuurlijke besluitvorming. In de vorige bijeenkomst is naar voren gekomen dat de dijkdenkers geen ‘homogene groep’ vormt, veel verschillende belangen zijn, de voorzitter een ‘linking pin’ moet vormen en het proces moet begrijpen. Een hoogleraar of docent uit Wageningen met bestuurlijke kwaliteit en vakinhoudelijke betrokkenheid lijkt voor nu een oplossing. De projectorganisatie komt er later op terug.

Volgende dijkdenkersbijeenkomsten

Voor eind van het jaar staan er nog een aantal bijeenkomsten op de planning. Op 28 juni is er een bijeenkomst waarin de omliggende omgeving wordt uitgenodigd. Voor het verder proces is het van belang dat alle bewoners, ondernemers, organisaties goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen rondom de Grebbedijk. Tijd om iedereen weer te betrekken. In juni is er een bouwsteensessie georganiseerd door de partners. Na de zomer wordt de Dag van de Grebbedijk wederom georganiseerd en vindt er een dijkdenkersbijeenkomst plaats in het teken van de integrale ontwerpessie. Alle ideeën en voorkeuren worden dan als huiswerk meegegeven aan de landschapsarchitecten.

Belangrijke data

23 + 24 mei is er een bijeenkomst in Rhenen over het beheerplan van de Grebbedijk
Meer informatie? Kijk op: <https://www.rhenen.nl/mozard/!suite05.scherm1070?mNwb=11821&mNwc=21&mArc=0>

21 mei t/m 22 oktober is er een tijdelijke expositie bij de Casteelse Poort te Wageningen genaamd: ‘Wageningen: stad met twee havens’.
Meer informatie? Kijk op: <http://casteelsepoort.nl/wageningen-stad-twee-havens/>

Haal voor stedelijk gebied inspiratie uit andere projecten
Kampen, Spakenburg
Wijk bij Duurstede

Slim indelen van dijkoppervlak
bijv. verkeer

Fietspad naar beneden
Boulevard op de dijk, wandelgebied/horeca?

Schoon, O2, stromend water + variatie in watermilieus

Bekijk scope goed dijk alleen, of watersysteem of achterland

Recreatie en beroepsverkeer fysiek scheiden

Revitalisering Havenkop

Goed gesitueerde jachthaven (horeca)

Behouden versterken Grebbelinie

Doorgaand verkeer over N225. Dijk: bestemmings- en recreatieverkeer

Differentiëren in overslagdebiet per dijkvak

Relatie stad-rivier (spijk)

Regionaal veilig water recreatie (Wolfswaard)

Wandel in uitwaarden en fietsen op de dijk

Gebiedseigen materiaal hier houden! En toepassen

Enheid van het gebied ecologische nevenstructuur

Behouden rust recreatie huidige kwaliteiten t.o.v. ontwikkelingsmogelijkheden

Meer zandige natuurvriendelijke oevers langs de Rijn

Pipingopgave denk in opties
- berm
- scherm
- Innovaties (+medegebruik)

Echt bloemrijke dijk

- Legenda** bouwstenen
- Waterveiligheid
  - Natuur
  - Recreatie, Landschap & Cultuurhistorie
  - Infrastructuur, Stad- & Havenontwikkeling

